

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Кзз 1479/2024
07.11.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Светланае Томић Јокић, председника већа, Бојане Пауновић, Дијане Јанковић, Милене Рашић и Александра Степановића, чланова већа, са саветником Сањом Живановић, записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА, због кривичног дела тешко дело против безбедности јавног саобраћаја из члана 297. став 2. у вези члана 289. став 1. КЗ, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Душана Живковића, поднетом против правноснажних решења Вишег суда у Ваљеву Кв 144/24 од 14.08.2024. године и Апелационог суда у Београду Кж2 2263/24 од 23.09.2024. године, у седници већа одржаној дана 07.11.2024. године, једногласно је донео

ПРЕСУДУ

УСВАЈА СЕ, као основан, захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Душана Живковића, па се **УКИДА** решење Апелационог суда у Београду Кж2 2263/24 од 23.09.2024. године и предмет враћа Апелационом суду у Београду на поновно одлучивање.

Образложење

Решењем Вишег суда у Ваљеву Кв 144/24 од 14.08.2024. године, у ставу првом, делимичним уважавањем жалбе јавног тужиоца Вишег јавног тужилаштва у Ваљеву, преиначено је решење судије за претходни поступак Вишег суда у Ваљеву Кпп 32/24 од 13.08.2024. године тако што је веће тог суда са даном 14.08.2024. године, укинуло меру забране напуштања стана са применом електронског надзора, која је према окривљеном АА одређена решењем судије за претходни поступак Вишег суда у Ваљеву Кпп 32/24 од 13.08.2024. године. Истим решењем, у ставу другом, према окривљеном АА је, на основу члана 211. став 1. тачка 4) ЗКП, одређен притвор, који му по наведеном решењу може трајати надуже 30 дана, и исти се има рачунати од дана и часа лишења слободе окривљеног.

Решењем Апелационог суда у Београду Кж2 2263/24 од 23.09.2024. године одбачена је као недозвољена жалба браниоца окривљеног АА, адвоката Душана Живковића, изјављена против решења Вишег суда у Ваљеву Кв 144/24 од 14.08.2024. године.

Против наведеног правноснажног решења Апелационог суда у Београду захтев за заштиту законитости поднео је бранилац окривљеног АА, адвокат Душан Живковић, због повреде закона у смислу члана 485. став 1. тачка 1) ЗКП, са предлогом да Врховни суд поступи у смислу члана 486. став 2. ЗКП и захтев за заштиту законитости усвоји.

Врховни суд је примерак захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, доставио Врховном јавном тужилаштву, у складу са чланом 488. став 1. КЗ и у седници већа коју је одржао у смислу члана 490. ЗКП, без обавештавања Врховног јавног тужилаштва и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке, размотрио списе предмета и правноснажно решење против кога је захтев за заштиту законитости поднет, па је након оцене навода изнетих у захтеву, нашао:

Сматрајући да је, у конкретном случају, реч о питању од значаја за правилну примену права, Врховни суд је одлучио да у смислу члана 486. став 2. ЗКП, поступа по захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, поднетом против правноснажног решења Апелационог суда у Београду Кж2 2263/24 од 23.09.2024. године.

Из списка предмета произилази да је решењем судије за претходни поступак Основног суда у Ваљеву Кпп 32/24 од 13.08.2024. године, на основу члана 208. и 209. ЗКП у вези члана 211. став 1. тачка 4) ЗКП, према окривљеном АА одређена мера забране напуштања стана са применом електронског надзора.

Против наведеног решења, жалбу је изјавио јавни тужилац Вишег јавног тужилаштва у Ваљеву, због битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 437. тачка 1) у вези са чланом 438. став 2. тачка 2) ЗКП и погрешно утврђеног чињеничног стања из члана 437 тачка 3) у вези са чланом 440. ЗКП, са предлогом да веће Вишег суда у Ваљеву жалбу уважи и побијано решење преиначи тако што ће према окривљеном, на основу члана 211. став 1. тачка 4) ЗКП, одредити притвор.

Решењем Вишег суда у Ваљеву Кв 144/24 од 14.08.2024. године, у ставу првом, делимичним уважавањем жалбе јавног тужиоца Вишег јавног тужилаштва у Ваљеву, преиначено је решење судије за претходни поступак Вишег суда у Ваљеву Кпп 32/24 од 13.08.2024. године тако што је веће тог суда са даном 14.08.2024. године, укинуло меру забране напуштања стана са применом електронског надзора, која је према окривљеном АА одређена решењем судије за претходни поступак Вишег суда у Ваљеву Кпп 32/24 од 13.08.2024. године. Истим решењем, у ставу другом, према окривљеном АА је, на основу члана 211. став 1. тачка 4) ЗКП, одређен притвор, који му по наведеном решењу може трајати надуже 30 дана, и исти се има рачунати од дана и часа лишења слободе окривљеног.

Апелациони суд у Београду је, у побијаном решењу, одлучујући о жалби браниоца окривљеног АА, изјављеној против решења Вишег суда у Ваљеву Кв 144/24 од 14.08.2024. године, исту оценио недозвољеном налазећи да је веће из члана 21. став 4. ЗКП Вишег суда у Ваљеву, одлучивало о жалби изјављеној против решења судије за претходни поступак тог суда Кпп 32/24 од 13.08.2024. године, те је жалбу одбацио као недозвољену, позивајући се на одредбу члана 467. став 4. ЗКП.

Према одредби члана 10. став 1. ЗКП, пре доношења правноснажне одлуке о изрицању кривичне санкције, окривљеном могу бити ограничене слободе и права само у мери неопходној за остварење циља поступка, под условима прописаним тим закоником.

Одредбом члана 214. став 1. ЗКП прописано је да се притвор у истрази може одредити, продужити или укинути решењем судије за претходни поступак или већа (члан 21. став 4), а ставом 3. истог члана, одређено је да против решења о притвору странке и бранилац могу изјавити жалбу већу (члан 21. став 4).

Дакле, Законик о кривичном поступку није регулисао конкретну процесну ситуацију, односно да ли окривљени може изјавити жалбу против решења ванпретресног већа којим је усвојена жалба јавног тужиоца и преиначено решење судије за претходни поступак, којим је одбијен предлог јавног тужиоца за одређивање притвора.

Међутим, Врховни суд налази да када је мера притвора одређена први пут, окривљени у сваком случају има право да изјави жалбу против тог решења, па и онда када је тако одлучено одлуком кривичног већа (члан 21. став 4. ЗКП), донетом по жалби јавног тужиоца изјављеној против решења судије за претходни поступак, којим је одбијен као неоснован предлог јавног тужиоца за одређивање притвора, што је у конкретном случају у питању, јер таква одлука, иако другостепена, у формално процесном смислу за окривљеног има карактер првостепене одлуке којом се према њему одређује притвор, због чега окривљеном у конкретној процесној ситуацији треба дозволити право на жалбу против одлуке ванпретресног већа.

Чланом 5. став 1. Европске Конвенције за заштиту људских права и основних слобода, прописано је да свако има право на слободу и безбедност личности, а према ставу 4. истог члана, одређено је да свако ко је лишен слободе има право да покрене поступак у коме ће суд хитно испитати законитост лишења слободе и наложити пуштање на слободу ако је лишење слободе незаконито.

Одредбом члана 36. став 2. Устава Републике Србије зајемчено је право на правно средство, тако да свако има право на жалбу или друго правно средство против одлуке којом се одлучује о његовом праву, обавези или на закону заснованом интересу.

Стога је, по налажењу овога суда, Апелационог суда у Београду тиме што је жалбу браниоца окривљеног АА изјављену против решења Вишег суда у Ваљеву Кв 144/24 од 14.08.2024. године, оценио као недозвољену и исту одбацио побијаним решењем, применом члана 467. став 4. ЗКП, повредио право окривљеног на жалбу против одлуке о притвору зајемчено цитираним одредбама Европске Конвенције за заштиту људских права и основних слобода и Устава Републике Србије.

Имајући у виду напред наведено, Врховни суд је усвајајући захтев браниоца окривљеног АА, адвоката Душана Живковића, као основан, укинуо решење Апелационог суда у Београду Кж2 2263/24 од 23.09.2024. године и предмет вратио Апелационом суда у Београду на поновно одлучивање о жалби браниоца окривљеног изјављеној против решења Вишег суда у Ваљеву Кв 144/24 од 14.08.2024. године.

У поновном поступку, Апелациони суд у Београду ће имати у виду примедбе изнете у овој пресуди и након тога, донети правилну и на закону засновану одлуку.

Бранилац окривљеног АА захтев за заштиту законитости подноси и против правноснажног решења Вишег суда у Ваљеву Кв 163/24 од 17.09.2024. године.

Наведеним решењем Вишег суда у Ваљеву Кв 163/24 од 17.09.2024. године одбијена је као неоснована жалба браниоца окривљеног АА, адвоката Душана Живковића, изјављена против решења судије за претходни поступак Вишег суда у Ваљеву Кпп 32/24 од 13.09.2024. године, којим је, на основу члана 211. став 1. тачка 4) ЗКП, према окривљеном АА, продужен притвор који му је одређен решењем Вишег суда у Ваљеву Кв 144/24 од 14.08.2024. године.

Полазећи од конкретне процесне ситуације, у којој се предмет враћа Апелационом суду у Београду на поновно одлучивање о жалби браниоца окривљеног изјављеној против решења Вишег суда у Ваљеву Кв 144/24 од 14.08.2024. године, којим је окривљеном АА одређен притвор, Врховни суд налази да је беспредметно одлучивати о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног АА у делу који се односи на решење Вишег суда у Ваљеву Кв 163/24 од 17.09.2024. године, којим је одлучено о жалби изјављеној против решења о продужењу тог притвора.

Из изнетих разлога, Врховни суд је на основу члана 492. став 1. тачка 1) у вези члана 486. став 2. ЗКП захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Душана Живковића, усвојио, укинуо решење Апелационог суда у Београду Кж2 2263/24 од 23.09.2024. године и предмет вратио том суду на поновно одлучивање.

Записничар-саветник
Сања Живановић, с.р.

Председник већа-судија
Светлана Томић Јокић, с.р.

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић